

"EDINOST"

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrtnih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece f. 3.—, za pol leta f. 5.—, za vse leto f. 12.—, za tiskarje f. 18.—. Naročnino je plačevati naprej na naročbo brez priložene naročilne se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se račune po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravištvu** ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprta reklama cije se prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Poziv.

V kratkem nam bode zopet slaviti god sv. Cirila in Metoda.

Slovensko občinstvo se je zadnja leta ob tem imenitnem prazniku rado spominjalo dične naše družbe sv. Cirila in Metoda, kateri je leto za letom dohajal večji, sijajniši

Ciril-Metodov dar.

In danes smemo s ponosom povdarjati, da se je že po vsej slovenski domovini globoko ukoreninila plemenita misel, ki so jo pred leti sprožili prav tržaški rodoljubi; danes smemo trditi, da je Ciril-Metodov dar postal prekrasen narodni običaj!

Odveč bi bilo, ako bi hoteli razpravljati zavednemu narodnemu občinstvu o pomenu in potrebi vseslovenske šolske družbe, odveč posebno pri nas v Trstu, kjer dan za dnevom hvaležnim srcem opazujemo, kako blagodejne, kako plodnosno deluje mila naša družba sv. Cirila in Metoda. Toda vztrajno njeno delovanje je združeno z velikanskimi stroški, ki naraščajo čedalje bolj in treba bode še leta in leta neprestane navdušene požrtvovalnosti našega občinstva, ako hočemo, da družba povsem doseže vzvišene svoje namene.

Porabimo torej vsako priliko, da družbi primernim darom izkažemo svojo hvaležnost, svojo ljubezen; posebno pa se je spomnimo sedaj, ko bomo v kratkem slavili god njenih zaščitnikov, praznik sv. bratov-blagovestnikov Cirila in Metoda!

Rodoljubi! V svesti si, da nikakor ne zaostanete za sijajnimi vzgledi prejšnjih let, Vas podpisano načelništvo najljubneje vabi, da tudi letos zložite obil

Ciril-Metodov dar.

Spomnite se dne 5. julija t. l. družbe sv. Cirila in Metoda, spomnite se, kaj je ona vsemu narodu, kaj posebno nam tržaškim Slovincem in — odprite srca, odprite roke! —

Darovi se bodo objavljali v „Edinosti“, sprejema pa jih podružnični blagajnik, g. dr. Josip Abram, odvetniški kandidat v pisarni odvetnika g. dr. M. Pretnerja, Piazzetta S. Giacomo, števil 1, I. nadstropje.

Načelništvo

moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

V Trstu, meseca junija 1896.

PODLISTEK.**Máričina snubača.**

Povest. — Spisal O. K. Srédn.
(Dalje).

Ker se je Krivčev oče postaral, je izročil svoje posestvo mlademu Krivcu in ta je kmalu pripeljal v hišo tudi mlado nevesto — Jerico. A ko je videl Dolin vnovič Jerico, še lepšo in bujnejšo, mu je vzplamtel ogenj sovraštva. Kaj je ne bi tudi on mogel imeti?! In kar tako jo je prepustil!

Od tega dneva ni več prijazno pogledal Krivca. Krivec tega ni jako čutil, kajti zagledal se je popolnoma v svojo lepo ženo.

Ko je Dolinov oče umrl, je prevzel mladi Dolin gospodarstvo in bil tako primoran poiskati si neveste. Oženil se je z neko pošteno deklico iz okolice, in Bog jima je dal hčer Márico.

Goriško učiteljstvo in „Soča“.

Dasi je stališče, označeno v uvodnem članku današnjega zjutranjega izdanja o šolskem vprašanju na Goriškem, v nasprotju z nameni dopisa, ki smo ga prejeli včeraj pod zgornjim zaglavjem, vendar se nočemo obotavljati ni trenotek, ampak priobčiti hočemo takoj ta dopis. Svet naj le izve, koji in kaki so razlogi onih učiteljev, ki hočejo delati na Goriškem na — „preobrat“.

Pridržuje si še par opomb na zvršetku, objavljamo torej tu omenjeni dopis:

„Pripoznavati moram, da že dolgo nisem čital tako zvičajno sestavljenega članka, kakor je uvodni članek zadnje „Soče“. To je več, nego farizejsko! V tem članku priznava pisatelj, da je goriško učiteljstvo slabo plačano, pomiluje učiteljstvo in mu želi boljših časov; izraža ob enem svoje začudenje, da se ni še do sedaj potrdil dotični zakon o zboljšanju učiteljskih plač, priznava ob enem, da je to zboljšanje malo večje, nego nič, na čemer pa ni nihče drugi kriv, nego učiteljstvo samo. Učiteljstvo goriško, ali slišiš, ti si toraj tisti zločinec sam na sebi, tako trdi „Soča“. Ali moreš pričakovati od kjerkoli hujše zausnice, nego je ta? Trudiš se in beračiš že nad deset let in na vse zadnje se ti zabrusi tako debelo v obraz in to še celo oni, kateremu si ti največ pripomoglo do veljave in moči! To je zahvala! „Soča“ se hoče z učiteljstvom igrati, metati mu pesek v oči in norčevati se ž njim. Tovariši, ali res nismo več zaslužili? Slep mora biti oni, ki tega ne spozna iz onega članka, ki nosi v sebi med in strup ob enem. To je židovsko! Učiteljstvo, na Goriškem! te dni si dobilo od nekaterih učiteljev izdano okrožnico (Vam jo prilagam, g. urednik), ki ti kaže pot k cilju.

V zmislu one okrožnice moramo ravnati, če hočemo kaj doseči. Zadosti dolgo so nas vodili za nos, da smo jim opravljali službo zamorca, tolažili nas od leta do leta, zlasti z letom 1895., ko neha dežela plačevati neko odvezo in kaj smo dobili? Nič! Zdaj imajo že zopet drugo mamilo, s katerim nas hočejo za nos voditi, namreč deželni šolski zalog, dasi so najbrž prepričani, da do tega nikdar ne pride ali vsaj ne še tako hitro! Samo obljube toraj za vse naše delovanje v šoli in zunaj šole; delajo z nami pač kakor z otroci! Čas je torej, tovariši, da se postavimo na drugo stališče, da si poiščemo boljših zaveznikov. Pravijo, da se spelje osla le enkrat na led; upam, da

učiteljstvo ne pojde dvakrat. Sedaj se pač ne bomo čudili, da so poslanci potrebovali toliko let, da so skrpali tak zakon, ki je na videz vzboljšanje, v resnici pa skoraj nič boljši od prejšnjega.

In poleg tega ga napraviti še tako, da ni pravilno sestavljen, da bi se ga moglo predložiti v Najvišje potrjenje; da, za vse to je že potreba doktorskih glav!

Sedaj se pa hoče („Soča“) vladi v Trstu očitati, da je ona kriva, da zakon še ni potrjen. Lepa hvala za taka pojasnila. Že vemo, kje je zavora, ki bi najraje zopet ustavila na pol poti vso stvar. Učiteljstvo goriško! Ali bodo še dolgo časa uganjali take komedije z nami? Ali ni skrajni čas, da že odpremo oči? Na delo, na delo! Na lastne noge in ne več v službi za druge, da nas bodo na zadnje še sramotili, očitaje nam, da smo sami krivi, da se nam naše stanje ni vzboljšalo. Na svidenje torej, po vzgledu štajerskih tovarišev, na bodočem shodu učiteljskem v polnem številu!

Potemika proti „Soči“, oziroma proti nje uredniku nas ne briga, naj se le sama oziroma sam zagovarja, kakor ve in zna! Zamolčati pa vendar ne smemo svojega uverjenja, da je sedanjim klicem nekaterih učiteljev na Goriškem po — „preobratu“, po velikem delu vir v osebnih razmerah med dotičnimi učitelji in med urednikom „Soče“. Na koji strani je krivda, tega ne vemo. Zato pa se nočemo utikati v to nasprotstvo. Vprašati pa smemo po vsej pravici: ali je tak vzrok moralno dovolj tehten za napoved vojne možem a la Gregorčič in Coronini?! In to v taki kritični dobi, ko narod na Goriškem treba **uprav taktik moč**? Seveda bi nam lahko odgovorili g. spisatelj v današnjem zjutranjem izdanju priobčenega poziva: „Saj tudi tej stranki velja naš poziv: „Kdo dá več?“ Oglasi naj se torej, morda ostane ona kupitelj naše „naklonjenosti“!“

Povedali smo že, kako grozno nizko in kramarsko je tako stališče. In dvomimo zelo, da bi se možje a la Coronini na take vrste dražbi hoteli ravšati poznanimi konkurenti svojimi.

Učiteljski stan ima gotovo svoje telesne potrebe, kakor vsaki drugi stan. Ako pa ima potrebe, tedaj ima tudi pravico zahtevati, da se zadovolji tem potrebam. Toda učiteljski stan je stan izobražencev, torej ljudij, ki imajo poleg svojih telesnih potreb tudi svoje duševno življenje, kojega sestavni deli so: *lastno prepričanje, lastni nazori o raznih vprašanjih, udanost do idejlov vseobčega človeštva*

posestvo na Koroškem, in dal je razumeti, da potuje po Kranjskem v ta namen, da si najde primerno nevesto. Dolin mu je verjel in mislil sam pri sebi: Ta bi bil pa dober za Márico! Povabil ga je, naj ostane ta in drugi dan pri njem. Zaljan je sprejel ponudbo in ostal.

Takoj prvi dan se je seznanil z Márico in z mnogimi vaščani. Vedel se je prijazno proti vsem, zato se je tudi takoj in zelo priljubil vsem.

Drugi dan po kosilu je rekel Zaljan Delinu: „Hodil sem po deželi in videl marsikatero dekle, a nobena mi ni ugajala. Po naključju sem prišel v vašo hišo in tu sem spoznal Márico. Rad jo imam, premožen sem, in če vam je prav, oče, dajte mi Márico v zakon“.

(Pride še).

Takrat je razsajala nalezljiva bolezen po deželi, ki se je prikradla tudi v Mirno. Veliko ljudij je pomrlo, med istimi sti ostavili ta svet tudi Dolinova in Krivčeva žena.

Žalovala sta oba zaradi te izgube, a pomirila se nista tudi potem.

To je bil vzrok čudnemu vedenju Dolinovega napram Krivcu, ko je prišel snubit za sina.

V.

Ko je Krivec zasnubil Márico, začel je Dolin res misliti na njeno možitev. Spoznal je, da je že star, in skrbelo ga je, kaj da bode z Márico; kajti da bi Márica mogla gospodariti sama, na to še mislil ni.

Večkrat je premišljeval, kdo bi bil najboljši za njegovo hčer, toda nobenega ni našel. Kar ga je obiskal mlad človek. Predstavil se mu je za Frančiška Zažana. Pravil mu je, da ima veliko

in svojega lastnega naroda še posebe, zavest o dolžnostih vsacega pojedinca do ukupnosti naroda itd.

Ali ne bi značilo to smrten udarec avtoriteti učiteljstva, ali ne bi se kar hkratu porušil njega ugled pred vsem narodnim razumnostvom, ako bi učiteljstvo hotelo nesti tako rekoč na dražbo vse to svoje vsakemu izobražencu dragoceno duševno življenje?!

Vemo in ponavljamo, da nikdo ne more živeti ob samih idejalah; vemo, da vsakomur treba — kruha; vemo in ponavljamo, da je učiteljstvu na Goriškem neoporečno pravo, potegovati se za svoje stanovske koristi.

Toda, ne pozabite gospôda: Qui bene distinguit, bene docet! Razlikovati treba. Da ste pozvali svoje tovariše, rekši: Zahtevajte ob volitvah od vsacega posamičnega kandidata, naj se obveže, da bode čuval koristi učiteljskega stanu —, potem gotovo ne bi bilo prigovora od strani pravicoljubnega človeka. Ali vse kaj drugega je, ako se pozivljajo učitelji na boj proti vsej stranki in nje vodstvu, „če se tudi sicer še tako vjemajo z njim“; to je, gospôda, poziv na neiskrenost, nezvestobo do lastnih nazorov, na postopanje proti lastnemu prepričanju, s kratka: na odrečenje svojemu lastnemu duševnemu življenju. Ali bi ne bila to previsoka cena za zboljšanje materialnega položaja svojega, kakoršno zboljšanje morejo in morajo doseči učitelji tudi po drugi častnejši poti?

Naš današnji dopisnik se jezi tudi radi očitanja, da je učiteljstvo samo krivo na svojem položaju. Ali, dragi gospod, saj tega ne trdi nikdo, da je le ono samo krivo! Da pa je del krivde res na učiteljstvu samem, to nam dokazuje ravno vaš poziv. Mar v vsikljih: „Združimo se tudi mi!“ — „Organizujmo se!“ — „Bodimo zložni med seboj v skupnih stanovskih interesih!“ — mar v teh vsikljih ni izraženo priznanje, da na Goriškem med učiteljstvom samim ni bilo dosedaj pravega zanimanja za svoje koristi? Ergo?

Današnji gospod dopisnik kliče učiteljem: V zmislu te okrožnice moramo ravnati. Čas je torej, da se postavimo na drugo stališče, da si poiščemo boljših zaveznikov!!

Na ta poziv treba točnega odgovora tudi od naše strani — clara pacta, boni amici!

Seveda ne velja ta naša izjava vsemu učiteljstvu, ker ne moremo vedeti, ali se in v koliko se isto v svoji ukupnosti identifikuje z nazori že priobčenega poziva, oziroma našega današnjega dopisnika.

Ako kličete: Organizujmo se! — tedaj imate prav. Ako pozivljate: Zložimo se za svoj stanovski interes! tedaj se poslužujete le svojega nedotakljivega prava. Ako pa hočete odvzeti narodu izkušene in v resnici tudi mnogozasluzne zagovornike, ter iskati si „boljših zaveznikov“, ako hočete preminjati „svoje stališče“, potem vzemite blagohotno na znanje, da kakor nobenemu drugemu, tako tudi gospodom učiteljem ne sme nikdo braniti, da ne bi smeli hoditi po nevesto v tisto vas, kjer jim najbolj ugaja, ali uverjeni naj bodo, da jim mi — in z nami gotovo ogromna večina zavednih mož po Goriškem — ne bomo sledili ob njih iskanju — „boljših zaveznikov“. Spoštovanje naše do gg. slovenskih učiteljev pa je in ostane toliko, da jih bode tudi na njih novih potih vsikdar spremljala iskrena in odkrita želja, da se njih novi „boljši zavezniki“ ne pokažejo danes ali jutri — slabše!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 23. junija 1896.

Francoska zbornica je razpravljala minolo soboto o zakonskem načrtu, s kojim se otok Madagaskar (na vzhodnem obrežju Afrike) priklaplja Francoski. Kakor znano, je stalo Francosko ogromnih žrtev na denarju in krvi, dokler ni mogla udušiti upornikov. Kolonijalni minister Lebon je povdarjal, da bodo dohodki Madagaskarja kmalu zadoščali za pokritje potrebin. Otok Madagaskar je skoro tako razsežen kakor vsa Francoska in si je torej le-ta s prisvojenjem tega otoka jako pomnožila obsežnost svojih kolonij. Na to so razpravljali o odpravi suženjstva na tem otoku. Zagovorniki tega koraka se sklicujejo na sklep iz leta 1848, glasom katerega se je odpravilo suženjstvo po vseh francoskih kolonijah. Drugi pa svaré, da bi bilo jako

nevarno, ako bi kar hkratu in neposredno dali svobodo nad pol milijonu ljudi. V to treba nekega prehodnega stanja. Sosebno je povdarjal ministerski predsednik Meline, da bi neposredni odpravi suženjstva gotovo sledila ustaja in bi domačini jeli moriti Francoze. Slednjič se je jednoglasno vsprejel dnevni red, pozivljajoči vlado, naj ukrene potrebno, da se zakonito že odpravljeno suženjstvo čim preje odpravi tudi faktično.

Ustaja na otoku Kreta. Ako je dunajska „N. Fr. Presse“ prav poučena, se evropske vlasti vendar pripravljajo na sporazumno postopanje ob kretanskem vprašanju. Skupna akcija da se sicer še ni pričela, toda prične da se skoro. Tudi sedaj da so se vlasti postavile na stališče, da morebitno posredovanje ne sme izhajati samo od jedne vlasti, ampak od vseh in v sporazumljenju vseh. Vlasti da bodo zahtevale od Turčije v glavnem: da se imenuje kristijanski guverner, da se izvede dogovor, sklopljen svoj čas v Aleppu in da se skliče narodni zbor.

Kar se dostaje oblike posredovanja, prepustile so vlasti svobodno roko poslanikom.

Pri Sassalu na otoku Kreta je zopet prišlo do boja med ustaši in turškimi vojaki. Ustaši so si priborili tri topove. Vojaki turški pa, da se maščujejo na tem porazu, masakrirali so nekaj starcev, ostalih v selu. „Nasilstva se nadaljujejo“ — tako javlja lakonično službeno poročilo. In vendar bi menili, da tam doli teče človeška, krščanska kri in da je tako neprestano klanje — sosebno ker je isto le naravna posledica znanega turškega gospodarstva — na vse zadnje vendar le grd madež civilizovane Evrope in XIX. stoletja. To neprestano vznemirjanje Evrope — sedaj na Kreti, sedaj v Makedoniji, sedaj v Mali Aziji — je že preveč. Ako Turčija ne more vzdržavati mira, ker ne zna biti pravična, pa naj prične hitro se svojo likvidacijo v Evropi.

Različne vesti.

Mestni svet tržaški imel je sinoči svojo XIII. letošnjo sejo. Predsedoval je župan dr. Pitteri, vlado je zastopal okrajni glavar vitez Schwarz, prisotnih bilo je 36 svetovalcev. Galerija je bila prazna, ker ni bilo prej razglašeno po listih, da bode javna seja.

Predno je zbor prešel na razpravljanje toček dnevnega reda, prečitali so ponudbo neke angleške družbe, koja želi osnovati v Trstu osredno električno postajo. O tej ponudbi vnela se je prilično dolga in živahna razprava, ki je končala sklepom, da je izročiti predmet mestni delegaciji na proučevanje in poročilo, toda treba je vprašati mestno plinarno, kaj misli vodstvo iste o tej ponudbi.

Zatem je pričela razprava o poročilu delegacije gledé zgradbe nove deželne norišnice za Istro in Trst. Program in načrte za to zgradbo izdelala sta v smislu lanjskega sklepa mestnega sveta mestni fizikat in mestni stavbeni urad. V zmislu tega programa naj bi stanovale na duhu bolne osebe v tem zavodu vsaka posebe v posamičnih paviljonih. Tam se bode mogel sleherni bolnik — kolikor se more dopustiti z ozirom na javno varnost — gibati svobodno, kmetovalcem bode celó omogočeno, da se bodo mogli baviti s poljedelstvom. Program opisuje vse podrobnosti posamičnih zgradb, govori o tem, kako je ravnati z bolniki itd. Tega obširnega programa pa niso prečitali v seji, ampak samo zaključne točke. — Natečaj za te zgradbe ja tvorjen ponudbam avstrijskih in — kakor v Trstu že ne gré drugače — italijanskih tehnikov. Popolne načrte in proračune priposlati je v dobi od 2. do 28. februarja 1897. tukajšnjemu županstvu. Za najboljša dva načrta razpisani sti nagradi in sicer jedna 5000, druga 2500 gld. Načrta, ki sta dobila nagrado, preideta v last tržaške občine, tudi če ne bi se uporabila za zgradbo. O pripisanih načrtih bode razsojevalo posebno razsodišče, ki se sestane v Trstu najpozneje 4 tedne po minolem rôku natečaja. — Zbor je sklenil po daljši razpravi, da je predmet izročiti stavbenemu odseku v proučevanje in poročilo.

Ostale točke dnevnega reda niso bile posebne važnosti. Omenjamo le, da je zbor odobril prekoračenje kredita za popravo cest v okolici v znesku 197 gld. in dovolil v isti namen dodatni kredit 1000 gld. Slednjič je imenoval zbor dva občinska delegata, ki naj se udeležita komisijonalnih poizvedovanj gledé osnove ljudske šole za

Gropado in Padrič. Ta delegata sta svetovalca dr. Cambon in prof. Vierthaler. Ne znamo, kako bode ta vršila svoja komisijonalna poizvedovanja, ker ni eden ni drugi ne zna niti besedice slovenski.

Mestni magistrat tržaški zopet v navskrižju s šolsko oblastjo. V poslednji svoji nejavni seji je mestni magistrat tržaški imenoval vnovič ravnateljem občinske realke profesorja Fridricha, čigar imenovanja c. kr. naučno ministerstvo ni potrdilo, ko je bil Fridrich — ni dolgo temu — prvokrat imenovan za to službo. Ministerstvo je takrat baje izjavilo, da prof. Fridrich ni sposoben za to mesto, ker nima potrebnih kvalifikacij. Tržaška občina razpisala je zatorej v drugič natečaj za to službo. Oglasili so se trije prosilci: prof. Fridrich, prof. Aulinger in prof. Postet. Aulinger je Dunajčan in ne zna dobro italijanski, Postet, ki služi sedaj na gimnaziju v Trentu, je stavil take pogoje, na koje mestni magistrat baje ni mogel pristati. Zatorej je imenoval mestni svet soglasno prof. Fridricha, kjubu temu, da ga je bilo ministerstvo proglasilo nesposobnim za to službo. Poreška „Istria“ trdi, da je v dotični nejavni seji mestnega sveta tržaškega svetovalec Cambon dokazoval, da imenovanje prof. Fridricha ni bilo odobreno le zavoljo tega, ker mu je deželni šolski nadzornik Leschanovsky osební nasprotnik.

Vprašanje je, da-li ministerstvo sedaj potrdi imenovanje Fridricha, ali pa bode treba to službo razpisati v tretjič in se ista stvar ponovi v tretjič?

Še nekaj podrobnosti! Svoje menenje o dogodkih v Rojanu od minole sobote in nedelje smo že povedali v današnjem zjutranjem izdanju. S tem pa seveda še niso izcrpljene razne zanimive podrobnosti, da-si deloma malenkostne, vendar značilne za dokaz, da je bilo od nasprotne strani vse sistematično urejeno, da se ta cerkvena slavnost pretvori v laško demonstracijo.

Rojanska župnija ima dva cerkvena starešine: eden je na Greti, drugi je naš vrli domačin Jože Pertot v Rojanu. A k vsprejemu ob rojanskem mostu minole sobote je došel le prvoimenovani, ne da bi bil o tem popred obvestil drugega. Namen je bil jasen: slovenski poštenjak ni smel k vsprejemu domačega župnika.

Znamenito in značilno je tudi dejstvo, da je veleč. župnik ob mostu in coram publico poljubljal svoje spremljajoče ga sorodnike. Mi menimo, da ta trenotek ni bil baš umesten za to, saj se tam ni ločil od njih, ampak so ga spremljali v župnišče. In če se je že hotel popred posloviti, storil naj bi bil to med štirimi stenami, ob odhodu iz Trsta. Zato menimo, da je bila tudi v tem činu — tendencija.

Dan vmeščenja novega župnika je povsodi dan posebne pobožnosti, na koji sodelujejo vsi župljani. V Rojanu pa je bila minola nedelja dan manje pobožnosti, kajti veliki deli faranov sploh niso bili pri sv. maši, pač pa so se med veliko mašo pred cerkvijo — jezili. Nočemo tajiti, da za vso ono množico, ki se je bila nabrala v Rojanu, ni bilo prostora v Rojanu. Jedino umestno postopanje bi bilo torej to, da so v cerkev spuščali vsakogar brez razlike, a potem, ko je bila polna, nikogar več. Toda mi smo pripravljene dokazati pričami, da so redarji odvrčali domače župljane, med tem ko so v isti hip spuščali notri — mestno gospôdo! Tudi je konstatirano že do sedaj po pričah, da je bilo med to mestno gospôdo 9 čifutskih družin. To število se pa izvestno še povekša po nadaljnjih poizvedovanjih.

Nikakor nočemo trditi, da bi bili policijsko oblast o tem vodili našemu življu nasprotni nameni, ali to je konstatovano, da so nje podrejeni organi res postopali tako, kakor gori omenjeno. Po čegavih intencijah, to se lahko prime s prstom.

Povdarjati treba tudi dejstvo, da že dolgo n, bilo zbrane toliko policijske sile, v uniformi in v civilu — kakor ona dva dni v Rojanu. Kolikor poznamo načelnika policijske oblasti v tem okraju, smo opravičeni misliti si, da ne le dobro pozna značaj in temperament našega ljudstva, ampak da tudi pravično sodi o njem. Po takem je možen le tale sklep: da ni posebno zaupal „Piccolovemu“ občinstvu, ki je došlo v Rojan demonstrirati.

Velč. g. župnik naj vzame tudi na znanje, da je več starih mož ostavilo cerkev, ko

so pričele latinske litanije in da so ti moše tolmači velike večine slovenskih župljanov.

Slednjič bodi še povedano, da je v povečšanje vsega slavja firma Porenta razobesila italijansko, belo-zeleno-rudečo zastavo z italijanskim križem v sredi, da pa organi javne varnosti niso imeli pravega zmisla za opravičenost take zastave v Avstriji, zbok česar so prisilili g. Porento, da je snel ono zastavo. Poročilo pa nam ne pripoveduje, da-li je bil veleč. g. župnik kaj posebno vesel, da so na tak način proslavljali njega vmeščenje.

Zaključujemo za danes: tudi iz vsega tega je razvidno, da so židovsko-liberalni krogi jeli uporabljati krščansko-katoliške cerkvene slavnosti za svoje — demonstracije. Demonstracija v Rojanu je bila le „pendant“ k poprebu pokojnega župnika Možeta pri sv. Jakobu.

Iz raznarodovalnice v Rojanu. Slavna mestna gospóda je poslednji čas neverojetno požrtvovalnostjo pričela obračati „očetovsko svojo skrb“ okraju rojanskemu, v kojem je vedno še veliko več slovenskega življa, nego je to ljubo „liberalnemu“ našemu meščanstvu. Po madjarskem receptu, to se pravi: baš takó, kakor p o m a d j a r u j e j o nazovi-Madjari slovaško deco, skuša očetovska naša gospóda poitalijančiti otroke slovenskih starišev. V ta namen zgradilo se je krasno poslopje, namenjeno za šolstvo omenjenega okraja, poskrbelo se je za hrano otrokom in še mnogo drugih lepih reči. Vse to je zaslepilo marsikojega slovenskega očeta ali mater takó, da je bilo čuti od takih nezavednih ljudi že govorice, kakor n. pr. ta-le: „Kaj nam dajo Slovenci? Nič! A Italijani dajo otrokom hrano, obleko, obuvala in še koje darilce po vrhu. Zatorej naj hodijo moji otroci v „magistratovo majhno šolo; bašta!“ Ako bi pa tak zaslepljen oče, ali taka nerazsodna mati pomislila, da sta s tem izročila svoje otroke na milost in nemilost tujcu, da sta jih takorekoč prodala zaradi neznatne gmotne koristi, ako bi pomislila nadalje, da se otrok v taki „šoli“ ne le ne uči moliti se Bogu, marveč proklinjati „ščave“, potem izvestno ne oče ne mati, katerima vest ni otrpnela popolnoma in kojima je do vzgoje svojih otrok, ne bi prodajala svoje krvi raznarodovalcem. Naj človek pomisli, kakó je ubogemu otroku pri srcu, ko pride med tujce, ki mu ne govoré v jeziku, v katerem ga ljubka mati tolaži najslajšimi izrazi, ampak v tujščini, v italijanščini, od katere ubogo dete ne razume niti besedice!

V označenje tega vsega navedemo izmed mnogih slučajev samo jednega, ki se je dogodil te dni v rojanskem otroškem vrtcu. Otrok slovenskih starišev — ime je postranska stvar —, pričel je v laškem otroškem vrtu jokati in mlo je prosil po slovenski: „Jaz grem domov! Pustite me na cesto!“ Vrtarica-učiteljica, ne poznajoča jezika usmiljenja vrednih otročičev, jela ga je tolažiti v odurnem tržaškem narečju, kojega pa otrok razume toliko, kolikor naš urednik mandžurski. Tolažila ga je: „Vien kvà štela mija, čapa el često“. Vrla učiteljica mislila si je, da si otrok želi kosa ríce (po tržaški: često), ko je prosil, da ga pusti — na cesto!

Dovolj za danes na tem slučaju. Pomislite vi zaslepljeni stariši, da se vaša deca v takem zavodu ne priučí ničesar koristnega, nego le odurnemu narečju, ki odlikuje slavnozvuane „šešolote“ in pa „mularijo“ v starem mestu, potomce benečanskih in furlanskih naseljencev.

Imenovanje. Kancelist okrajnega sodišča v Korminu, Josip Marega, imenovan je kancelistom za okrožno sodišče v Gorici.

Iz tajnikovega poročila „Tržaškega Sokola“ posnemamo: Minolo društveno leto je bilo 14. društvenega obstanka. Društveno življenje se je razvijalo jako povoljno, ker se je bilo posrečilo odstopajočemu odboru, da je srečno rešil vprašanje o društvenih prostorih. Baš to vprašanje je delalo mnogo preglavice. Sedaj so nam prostori zagotovljeni še za dve leti.

Telovadba se je gojila v minolem letu izredno pridno ter z jednako ljubeznijo od najmlajšega našega Sokoliča, do resnega Sokola-moža in — brhke telovadkinje. Telovadilo se je vsega skupaj 744 ur. Starejših telovadcev je bilo povprečno 14, redno jih je telovadilo 10; mlajših telovadcev je bilo povprečno 33, redno jih je zahajalo k vajam

19; gojencev in dečkov je bilo 38, redno se jih je urilo 22; telovadk je bilo povprečno 37, redno jih je telovadilo 29. Te številke pričajo, da naš „Sokol“ resno goji telovadbo in da ni baš zadnji med slovenskimi bratskimi društvi. Po vsej pravici se smemo ponášati z našim ženstvom, ki je bilo najvztrajnejše in najpridnejše in zavestno kličemo že danes: Ženske roke in ženska srca morajo dovesti divno idejo sokolsko tudi v Trstu do — zmage. Pred 6 leti je nastopil naš „Sokol“ z 16 telovadci, a na letošnji akademiji je nastopilo 63 močij. V teh dveh številkah se nam plastično izraža veliki napredek. Koliko več pa bi bili lahko dosegli, ako bi vsi naši stariši hoteli uvaževati važnost telovadbe za telesni razvoj otrok! No, dejstva kažejo, da gre vedno na holje; upajmo, da se v tem pogledu slednjič odprejo oči tudi največim trdovratnežem. (Zvršetek pride.)

Dvokolesarji, ki so pozvani letos na vaje v orožju. Mestni magistrat tržaški objavlja: Rezervni častniki in vojaki, ki morajo letos na vaje v orožju in ki imajo svoje dvokolo (bicikel), pozivljajo se, da izjavijo, da-li hočejo na vaje s svojim dvokolesom. Dotičniki dobé 20 glđ. odškodnine, a vojaški erar povrne tudi morebitne stroške za poprave dvokoles, ki se utegnejo izdatno poškodovati tekom vaj. Dotične izjave vsprejema mestni magistrat jutri (24.) ob uradnih urah. Izjave je treba predložiti p i s m e n o v I. oddelku mestnega magistrata (III. nadstropje).

Razglas. Od c. in k. intendancije III. voja v Gradcu smo prejeli nastopni razglas: Zaradi zagotovitve zakupne dobave ovsa, sena, slame, drvā, premoga in koksa za čas od dné 1. septembra 1896 do 31. avgusta 1897 vršile se bodo pismene ponudbene obravnave v uradnih prostorih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinov, in sicer v nastopnih postajah: v Celovci dne 20. julija 1896, v Mariboru dne 13. julija 1896 v Gradcu dne 16. julija 1896, v Ljubljani dne 2. julija 1896, v Trstu dne 7. julija 1896, v Gorici dne 6. julija 1896, v Pulji dne 9. julija 1896. Natančnejši pogoji in ponudbeni obrazci razvidijo se iz obširnega razglasa v št. 132. „Slovenskega Naroda“ z dne 11. junija 1896, kakor tudi pri c. in kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Ljubljani do 2. julija 1896 od 10. do 12. ure dopoldne.

Prvo vojaško veteransko društvo za Trst in okolico pod pokroviteljstvom Nj. Vel. cesarja priredi v nedeljo dne 28. t. m. izlet v Nabrežino in se na ta izlet uljudno vabijo vsi udje in njih družine, prijatelji in znanci, kakor tudi veterani, društva v bližnji okolici Nabrežine. Sestanek ob 2½ popoldne pred društveno pisarno, ulica Gelsi št. 8. v društveni opravi z društvenim znamenjem. Veterani v civilni obleki naj si pričvrstijo na prsi društveno znamenje. Uvrstijo se za veterani, ki bodo v društveni opravi. Poveljnikom oddelka je določen odbornik g. Fr. Gruden iz Trsta. Odhod na južni kolodvor ob 3. uri popoldne, odhod iz Trsta ob 4. uri popol. s posebnim vlakom. Vozni listki tje in nazaj stanejo 40 novč. za osebo. Listki se bodo prodajali pri blagajni južne železnice na dan odhoda. V Nabrežini vsprejmejo izletnike udje Nabrežinskega okraja v društveni opravi z njih godbo. Skupni odhod v Nabrežino. Tam bode na trgu pred cerkvijo veselica sodelovanjem obeh godeb in prijaznim sotrdom pevskega društva „Nabrežina“. To je jamstvo, da bode veselica vspela prav lepo. Ob 9. in pol uri zvečer bode skupni obhod po vasi in potem odhod na kolodvor. Ob 10. uri zvečer odpelje se posebni vlak v Trst. Torej na prijateljsko svidenje! Bratskim pozdravom.

„Slovansko pevsko društvo“ v Trstu javlja nam, da priredi društveno veselico jako obširnimi in zanimivimi vsporedom na dan 5. julija t. l. na vrtu gostilne „Al Mondo nuovo“. Vspored priobčimo pravočasno. Za danes omenjeno bodi le to, da bodeta na tej veselici sodelovali tudi tamburaši tržaški in škedenjski ter popolna veteranska godba.

Pevsko društvo „Slava“ pri sv. Mariji Magdalení Spodnji vabi na veliko veselico s plesom, koje priredi na nedeljo, dne 28. t. m. na vrtu gostilne g. Josipa Frankovica pri sv. Ani, blagohotnim sodelovanjem škedenjskega tamburaškega zbora. — Vspored: 1.) „Naprej“, svira godba. — 2.) „Krasni spol i ljubav“, poje moški zbor. — 3.) „Lepa naša domovina“, udara tamburaški zbor. — 4.) „Ljubiti dem je sveto“, deklamacija. — 5.

„Slavjanka“, mazurka; udara tamburaški zbor. — 6.) „Rožici“, mazurka, poje zbor. — 7.) „Venček narodnih pesmij“, udara tamburaški zbor. — 8.) „Na lipici zeleni“, četverospjev. — 9.) „Svoji k svojim!“, šaloigra v jednom dejanju. Igrajo domači diletantje. — 10.) Domači šalivi prizor. Izvršujeti dve osebi. — 11.) Ples in prosta zabava. — Vstopnina na veselico 30 nč., brezizjemno; sedeži po 10 nč., na ples pa 40 nč. za moške, 30 nč. za ženske. Preplačila vsprejajajo se hvaležno.

„Narodna Čitalnica“ v Vipavi priredi dne 27.—28. junija t. l. (le ob ugodnem vremenu) izlet na divni Nanos in v Predjamo. Na ta izlet se vabijo najuljudnejše vsi gg. člani in društveni prijatelji.

Vspored izleta je ta-le: V soboto dne 27. t. m. zberó se izletniki v prostoru „Narodne Čitalnice“ v Vipavi ob 4. uri pop., od koder odidejo ob 5. uri pop. na Nanos k „Blažonu“, kjer se prenoči; drugo jutro t. j. 28. t. m. pohod sv. Jeronima in drugih gorskih lepot; pri sv. Jeronimu zajutrek; po zajutreku odhod v Predjamo, kjer se ogledata zgodovinski grad in okolica. Tu bode tudi obed. Po obedu odhod na Razdrto na večerjo, a po večerji povratek domov.

Do predjame oskrbeti si mora vsak izletnik po svoji volji hrano sam; pred odhodom iz Vipave pripravi naj se vse to v Čitalnico, odkoder se bode hrana za vse izletnike skupno vozila na Nanos; v Predjami obed in na Razdrtem večerjo naroči društvo za vse izletnike skupaj; istotako tudi voz od Predjame do doma.

„Narodna Čitalnica“ v Vipavi se nadeja obilne udeležbe.

Slovenci in Hrvati. „Obzor“ piše: Z veseljem povdarjamo, da na visokih šolah obstojita dve hrvatski-slovenski društvi, v kojima se Hrvati in Slovenci bratski ljubijo kakor rojeni sinovi jedne in iste matere. V Pragi se je zasnova, kakor znano, hrvatsko-slovenski klub: podružnica vseslovenskega akademičnega društva „Slavije“. Predsednik mu je Hrvat Lav Mazzura, tajnik pa brat Slovenec, Ivan Milan Hribar, sin uglednega slovenskega rodoljuba in župana ljubljanskega. — Iz Gradca javljajo zopet, da so dne 2. t. m. Hrvati in Slovenci priredili velik komers, na kojem so proslavili osnutje hrvatsko-slovenskega pevskega društva „Sloge“. Na ta komers so pozvali tudi druge svoje brate.

Nekateri podgorski Slovenci k Furlanom v šolo! Pišejo nam: Te dni sem šel skozi Podgoro. Z začudenjem sem opazil na nekaterih hišah Slovencev poleg slovenskih tudi italijanske napise kakor gostilničar-oste, in slično. To kaže veliko nezavednost dotičnikov. Kaj res mislite, da bode vaša hiša več viedna, ako se na njej blišči tuj, italijanski napis! Koliko bolj se zavedajo vaši soobčinarji, privandraní Italijani, ki so le gostje v vaši hiši. Ali bi ne bilo veliko bolj njim dolžnost, da bi napravili, če že ne samoslovenske, pa vsaj tudi slovenske poleg italijanskih napisov. Toda oni tega niso storili, dasi jim vi, Slovenci, polnite žepe in bi brez vas gladu umirali, kakor njihovi bratje v Sardiniji. Oni se zavedajo bolj nego vi svoje narodnosti! Mesto da bi se oni posluževali vašega jezika, ker so prišli k vam kruha iskat, vam v škodo, se vi ponižujete pred njimi! Sramota! In pogledite v bližnji Ločnik! Tam je veliko več domačih (ne privandraníh) Slovencev, nego Italijanov-tujcev v Podgori in vendar ni nikdo, ne slovenski, ne furlanski obrtnik v Ločniku napravil slovenskega napisa, dasi jim znašajo denar Slovenci kakor Furlani. Znano vam je tudi, da goriški Furlani ne morejo trpeti slovenskih napisov niti na prodajalnicah Slovencev, nikar pa, da bi oni napravili na lastnih prodajalnicah slovenske napise, čeprav radi vabijo Slovence v svoje prodajalnice. Če bi bili furlanski trgovci v Gorici taki, kakoršni ste vi, dotični Podgorci, bi bili kmalu na vseh prodajalnicah slovenski napisi. Toda oni niso taki, dasi žive le od Slovencev; vi pa, ki dobivate le slovenski denar in živite v izključno slovenski vasi, ste se tako ponižali. To ni prav! In ali vam ni znano, kaj se je zgodilo lanskega leta v Piranu? Na sodnijsko poslopje se je pribila tabla s slovenskim in italijanskim napisom. Vi in Slovenci sploh bi rekli: prav je tako! S silo so odstranili ono tablo, dasi nimajo oni odločevati, kakošen napis bodi na tablah c. kr. uradov. Kak razloček med)Podgorci, o katerih govorim, in med Piranci!

Podgorci, bodite pametni in odstranite tujščino z svojih hiš; v domači hiši domač jezik! Ne kažite se svetu, da ste taki nezavedneži, temveč ponosni bodite, da ste Slovenci in sinovi onega velikega naroda, kateremu je v bodočnosti odločeno prvo mesto med drugimi narodi!

Izpred porotnega sodišča. Včeraj torej, kakor smo že sporočili, pričelo je z nova zasedanje tržaške porote. Obtožena bila je detomora 24letna dekla Ivana Valčič iz Čresa. Razprava ni bila javna.

Svoječasno smo že omenili, da so dne 31. marca t. l. zjutraj našli v veži hiše št. 14 ulice Molino grande mrtvega novorojenca ženskega spola. Dete bilo je povito v cunje in v papir. Zdravniki so konstatovali, da je bil otrok rojen živ in da je umrl nasilne smrti, to je: da je bil zaduščen. Dne 2. aprila že je prišla policija sv. Ivan-Vrdeljskega okraja vsled tajne prijave deklo Ivano Valčičevo. Ista v preiskavi ni tajila, da ni mati dotičnega otroka. Trdila je, da je porodila otroka že mrtvega in sicer dne 30. marca zjutraj na stranišču hiše št. 14. ulice Stadion, v koji hiši je služila pri rodbini Grassi. Ostavivša že odpovedano službo, vzela je mrtvega otroka s seboj in si najela stan v ulici Piccolomini hšt. 3, zvečer pa ga je nesla tje, kjer so ga našli naslednjega dne. — Obsodbo priobčili smo že v današnjem zjutranjem izdanju med najnovejšimi vestmi.

Razprava proti uredniku Jakič-u začela je danes ob 9. uri zjutraj. Po prečitaniu obtožnice in preslišanju obtoženca predlagal je branitelj dr. Forlani, da se obtoženca takoj oprosti ozirom na zastaranje. Sedni dvor odbil je ta zahtev z motivacijo, da se je nepretržno postopalo proti obtožencu. Na to predlagal je branitelj, da se prečita nekatere številke italijanskih listov „Piccolo“, „Mattino“, „L'Eco di Pola“ in „Giovine Pensiero“, kateri so napadali župana Trigarija iz istih uzrokov kakor „Pensiero Slavo“, da se prečita brošuro Modričeva, ki je istotako ostro napadala župana Trigarija, ne da bi poslednji tožil. Nazadnje predlagal je branitelj, naj se presliši edinega svedoka gosp. Josu Modrič-a. Sodišče, odbivši preslihanje tega svedoka, ugodilo je drugim predlogom ter odgodilo razpravo na 5½ uro pop. Razprava se najbrže ne završi danes.

Lov na ubeglega zločinca. Peter Persič, ki ima priti dne 27. t. m. pred tukajšnje porotno sodišče, ker je obtožen dvostrokega premišljenega umora, je zaprt v zaporih deželnega sodišča, zvanih „pri jezovitih“. Predvčerajšnjim zjutraj je Persič urno liki veriverica splezal iz jetniškega stranišča po odru, kojega so zgradili delavci, ki popravljajo streho, in raz streho splezal na ulico. Stražnik, kojemu je ubežal Persič, ostal je sevé odprtimi ustmi, takó se je čudil neverjetni spretnosti Persičevi. Kmalu pa se je zavedel in pozval svoje tovariše, da ujamejo beguna. Persič je v tem tekel v bližnjo ulico dell'Ospitale, vstopil v hišo št. 2, a ker so mu bili stražniki za petami, skočil je raz streho — 12 metrov globoko — v ulico delle Monache. Tam so ga prijeli in odpravili nazaj v zapor. Persič se baje ni poškodoval čisto nič.

Popravek. V današnjem zjutranjem izdanju naj se blagovoljno čita v politiški vesti „K položaju“, II. stran, II. kolona, II. odstavek, 6. vrstica od zgoraj... „ne dvigajo radi svojih koristij v opozicijske skoke“ itd., namesto svojih koristij, kakor stoji v omenjeni vrstici tiskano po pomoti.

Kužne bolezni v tržaški občini. V tednu od 13. do 20. t. m. bilo je prijavljenih: 56 slučajev ošpic, 2 sl. kózic, 6 sl. škrlatice, 13 sl. dávice, 2 sl. porodniške mrzlice. Umrlo je: za ošpice 6 oseb, za škrlatice 1 in za dávice 2.

Lep vzgled. Prosluli moskovski zdravnik prof. Zacharjin, ki je lečil tudi pok. carja Aleksandra III., bil je te dni radi izzdravljenja kneževiča Mirka odlikovan od črnogorskega kneza redom Danilovim I. vrste. Na to je Zaharjin poslal knezu 15.000 rubljev za vodovod v Danilovgradu se sledečim pismom:

„Visoko meni podeljeno odlikovanje mi je jako drago, ker prihaja od glavarja bratskega ter Rusiji vernega naroda, od vojaka, ki je vodil svoje ljudstvo k najpravičnejši vseh vojen, k zmagonosnemu boju za blagor domovine; od pevca, ki je v najpopolnejši obliki, obliki pesniški, izrazil stremljenja svojega roda.

Te besede hvaležnosti in prisrčne ljubezni do junaškega naroda ter visokega spoštovanja do njega slavnega, z lavorikami meča in lire ovenčanega voditelja, hočem potrditi z dejanjem. Doznávši, da prebivalstvo Danilovgrada teško trpi radi slabe vode, pa nima pripomočkov za gradnjo vodovoda, čigar troški so proračunjeni na 15.000 rubljev, najspoštliveje ponujam to svoto za zgradnjo omenjenega vodovoda.

Bog obvaruj Črnogoro in njenega kneza! Keda j dobipa naš povserod zatirani slovenski narod požrtvovalnega dobrotnika, ki bi hotel le za naše najnujnejše potrebe „ponuditi“ svojo krepko pomoč?

Roparsk umor v Parizu. Dne 16. t. m. izvršil je bil v Parizu roparsk umor na 84letni baronici Hermine Valley. Umrjena je bila hči grofa Montbella, ministra Karla X., intimnega svetovalca grofa Chamborda. Za dobe kraljestva na Francozskem je igrala veliko ulogo in slovela je kakor prva lepota. Baronica Valley je živela jako skromno vzlic svojemu ogromnemu imetju nekoliko milijonov. Poslov ni držala, za stanovanje pa je plačevala le 1000 fr. na leto. Jelo si je donášala sama, to je odrezke mesa, koje je delila se svojimi psi. Zločincev še niso zasledili.

Strašen prizor na ulici. V neki ulici berlinski se je dogodil dne 19. t. m. grozen prizor. Neki častnik konjice je šel po ulici roka v roci z neko damo. Zasledoval in nadlegoval ju je nekdo. Kar hkratu je častnik potegnil sabljo ter z isto razkrojil črepinjo siromašnemu civilistu. Mahnil je štirikrat po glavi in po obrazu.

Dolžina železnic na svetu je znašala početkom leta 1895 ukupno 687.550 kilometrov. Od teh odpada na Ameriko 364.975 klm. (Združene-države same 288.450), na Evropo 245.300, Azijo 42.970, Avstralijo 22.202, Afriko 13.103 klm. Od leta 1890 je opažati nekako zaostajanje v zidanju železnic. To pa vsled tega, ker je Severna Amerika nekoliko ponehala z zidanjem. V Aziji napreduje med tem gradnja velike sibirske železnice (koncem leta 1894 je bilo že gotovih 1618 klm.), a tudi v Mali Aziji se dodelujejo razne male proge. V Evropi ima Nemčija največ železnic, to je, 45.462 klm., Francozka 39.979, Rusija 35.590, Velika Britanija 33.641, Avstro-Ogerska 30.038, Italija 14.626, Španjska 12.149; vse ostale dežele imajo po manj nego 10.000 klm. železnic. V Avstraliji napreduje gradnja železnic. V Afriki je pa še le v svojem pričetku.

Braço učitelji!

Svako od nas dobro znađe, koliko radi naša miljenica „Zaveza učiteljskih društev“ na korist moralnog i materijalnog napredka učiteljstva u opće, to najtoplije preporučamo svoj našoj miloj braći učiteljem i učiteljicam Istre, da uznastoje prisustvovati u čim većem broju njezinoj glavnoj godišnjoj skupštini, koja će se obdržavati ove godine u našoj miloj pokrajini i to u ubavoj Opatiji dne 19. i 20. augusta.

Pošto se želi zasladiti rad „Zaveze“ pjesmom i glazbom, umoljavaju se stoga gg. pjevači i pjevačice, koji kane prisustvovati skupštini i sudjelovati pri koncertu, da se u čim kraćem roku prijave podpisanomu i naznane mu, koji glas pjevaju, da im bude mogao poslati kajde, po kojih će se svatko sam vježbati a da bude manje truda pri glavnom poskusu. — Do vidova dakle braćo!

U Opatiji dne 20. junija 1896.

Pripravljajući odbor za glavnu skupštinu
Zaveze

Predsjednik
Rajčić

Tajnik
Justi

Najnovije vesti.

Zadar 23. Načelnik Pajalić oprošten. (Pajalić bivši občinski načelnik v Baški, je bil svoječasno obsojen, radi pripreta urednika lista „Giovine pensiero“, pred Rovinjsko poroto na 6 mesecev ječe. Najviše kakor kasacijsko sodišče uničilo je to razsodbo ter odredilo, da se nova rezprava vrši pred zadersko poroto. Op. ur.)

Dunaj 13. „Fremdenblatt“ javlja, da obišče ministerski predsednik koncem julija meseca Ljubljano, početkom septembra pa Gorico, da se osvedoči na licu mesta o lokalnih razmerah. (Kaj pa Trst? Mar je tu „vse v redu“?)

Raab 23. Nadvojvoda Oton je došel včeraj z Dunaja semkaj, da se poslovi od tu nastanjenega eskadrona huzarskega polka, kojemu je poveljnik. Danes pozove nadvojvoda častnike na obed, zatem se vrne na Dunaj.

Pariz 22. Zbornica poslancev dovolila je z 341 glasovi proti 74 kredit 4.800.000 frankov v poravnanje stroškov za ekspedicijo v Siameško kraljestvo.

London 22. Gosposka zbornica odobrila je v drugem čitanju s 142 proti 118 glasom zakonski načrt, v smislu katerega je dovoljeno oženiti se s sestro umrle soproge. Za ta načrt so glasovali tudi princ Valeški (prestolonaslednik), ter vojvodi Jorški in Firški.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6.46—6.47 Pšenica za juni 1896 6.34 do 6.36 — „ — „ Oves za jesen 5.38—5.40 Rž za jesen 5.37—5.39 Koruza za juli-avgust 3.92—3.94 — „ juni 1896 3.93—3.95 nova f. 3.95—4.10.

Pšenica. nova od 75 kil. f. 6.60—6.75 od 79 kil. f. 6.70—6.90, od 80 kil. f. 6.75—6.85 od 81. kil. f. 6.80—6.90, od 82 kil. for. 6.75—6.85 Jadranski — „ — „ prosa 6.10—6.40.

Pšenica: Polom, vsak dan ceneje, danes zopet 5—7 in pol nč. Mlinci rezervirani, prodaja le 12.000 met. stot. Oves 2 nč. ceneje. Koruza 4 nč. ceneje. Vreme: lepo.

Praga. Neravnirani sladkor for. 13.— oktober-december 13.—. Silno mlačno.

Praga. Centrifugal novi, postavljeni v Trst s carino vred odpošiljatev precej f. 35.— — „ Concasse 37.50—38. Četvorini 37.75—38. V glavah (solihi) 39.49—50.

Havro. Kava Santos good average za juni 70.75 za oktober 69.25 Mlačno.

Hamburg Santos good average za juli 58.50 za september 57.25 za december 55.25. Mlačno.

Dunajska borza 23. junija 1896.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.30	101.35
„ „ v srebru	101.50	101.40
Avstrijska renta v zlatu	122.90	122.90
„ „ v krouah	101.20	101.30
Kreditne akcije	348.50	349 —
London 10 Let.	119.95	119.95
Napoleoni	9.53	9.52½
20 mark	11.75	11.75
100 italj. lir	44.50	44.45

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

b) Južna železnica (Postaja južne železnice.)
Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:

7.45 predp.	brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „	brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.— „	omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „	poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol.	omnibus v Kormin.
4.40 „	omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „	poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „	brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko — Gorico in Korminom.
8.45 „	mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.— „	mešani vlak do Mürrzuschlaga.

DOHOD:

6.48 predp.	mešani vlak iz Mürrzuschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „	mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežino.
8.35 „	brzovlak iz Kormina.
9.25 „	brzovlak z Dunaja.
10.20 „	poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „	brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19 „	omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol.	poštni vlak z Dunaja.
7.36 „	omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.41 „	brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —
8.54 „	brzovlak z Dunaja zveza z Reko.

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih.

ODHOD.

2.—	popoludne v Kormin.
4.25 „	„ v Nabrežino.
DOHOD.	
12.07	predpoludne iz Kormina.
10.50	popoludne iz Nabrežine.

Pekarija in sladčičarna

ulica Stadion, 20.

Trikrat na dan svež (frišen kruh. — Prevzema domači kruh v peko. Raznaša se kruh po stanovih, krémah in gostilnah, oddajalci dobe obitek. Moke navadne in fine na debelo in na drobno. Raznovrsne sladčice ukusne in po ceni, biskote

Zaloga pohištva

tvrdke Alessandro Levi Minzi

Trst, Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2. nasproti prehedišču pod ljudsko šolo v starem mestu.

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zastoj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Hiše

na prodaj ali v najem za gostilno ali polletno stanovanje, v Ajdovščini pri A. Casagrande.